

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 62030549-120[23-2015/876]-193781

03.11.2016

Konu : Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu tarafından gerekli koşulları taşıyan avukatlara yapılacak 'Munzam Emeklilik Yardımı'nın vergilendirilmesi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu tarafından gerekli koşulları taşıyan avukatlara yapılacak "Munzam Emeklilik Yardımı"ndan faydalandığınızı, söz konusu ödemenin yıllık yaklaşık 3.000,00 TL olarak yapılacağını, bahsedilen munzam emeklilik yardımının arızı kazanç olarak tarafınızdan beyan edilip edilmeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

61 inci maddesinde, "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (mali sorumluluk tazminatı) tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez."

75 inci maddesinde, "Sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden müteşekkil sermaye dolayısıyla elde ettiği kar payı, faiz, kira ve benzeri iratlar menkul sermaye iradidir." hükümleri yer almıştır.

Diğer taraftan, Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım Ve Dayanışma Fonu Sosyal Yardım ve Dayanışma Yönergesinde;

Madde 3- "Munzam Emeklilik Yardımı "nın bütçesi, aşağıda sayılan kaynaklardan oluşur:

- a) Her mali yıl için Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu pul satış bütçesinin %40'ı,
- b) 1136 sayılı Kanun'un, "Birlik Genel Kurulu'nun Görevleri "ni düzenleyen 117.maddesinin, "kesenek miktarının tespiti" ne ilişkin 8. bendi doğrultusunda; Birlik kesenek miktarının ½'si,
- c) Sosyal Yardımlar Bütçe Bakiyesinin %50'si,
- d) Munzam Emeklilik Hesabında oluşacak faiz gelirleri,
- e) Her mali yılbaşında tahakkuk eden ilk "Munzam Emeklilik Yardımı "nın ½'si,
- f) Bağışla

Madde 4- TBB Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu tarafından "Munzam Emeklilik Yardımı" bağlanabilmesi için; altmış dokuz yaşını doldurmuş olmak, barokart sahibi olmak, başvuru sırasında baroya kayıtlı olmak, baroya kayıtlı şekilde, fiilen toplam en az yirmi yıl süreyle avukatlık faaliyetinde bulunmuş ve barosuna karşı yükümlülüklerini yerine getirmiş olmak ve TBB tarafından istenecek bilgi ve belgeleri ibraz etmek gereklidir.

..." açıklamaları yer almaktadır.

Bu hükümlere göre, Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonu tarafından ilgili Yönetmelikte belirtilen şartları taşıyan avukatlara, nakdi sermaye olarak değerlendirilebilecek herhangi bir prim veya aidat ödemesi tahsil edilmeden yapılan emeklilik yardımı ödemeleri, Gelir Vergisi Kanunu kapsamında değerlendirilmemektedir.

Öte yandan, 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 1 inci maddesiyle, Türkiye Cumhuriyeti uyruğunda bulunan şahıslara ait mallar ile Türkiye'de bulunan malların veraset yoluyla veya herhangi bir suretle olursa olsun ivazsız bir tarzda bir şahıstan diğer şahsa intikali veraset ve intikal vergisine tabi tutulmaktadır.

Aynı Kanunun 2 nci maddesinin (a) fıkrasında da "Şahıs" tabirinin, hilafına sarahat olmadıkça hakiki ve hükmi şahısları; (b) fıkrasında, "Mal" tabirinin, mülkiyete mevzu olabilen menkul ve gayrimenkul şeylerle mameleke girebilen sair bütün hakları ve alacakları, (d) fıkrasında ise ivazsız intikal tabirinin, hibe yoluyla veya herhangi bir tarzda olan ivazsız iktisapları ifade edeceği belirlenmiştir.

Bu hükümlere göre, malların veraset yoluyla veya her ne suretle olursa olsun ivazsız bir şekilde bir şahıstan diğer şahsa intikalının veraset ve intikal vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Ayrıca, 7338 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin (d) bendinde, ivazsız suretle vaki intikallerin (2016 yılı için) 3.918 TL'sinin vergiden istisna edileceği, 5 inci maddesinde veraset yoluyla veya ivazsız bir tarzda mal iktisap edenlerin verginin mükellefi olduğu, 6 ncı maddesinin (a) fıkrasında, veraset ve intikal vergisinin, diğer suretle meydana gelen intikallerde tasarrufu yapan şahsın ikametgâhının, hükmi şahıslarda ve diğer teşekküllerde merkezlerinin bulunduğu yer vergi dairesince tarh olunacağı, aynı Kanunun 7 nci maddesinde de veraset yoluyla veya sair suretle ivazsız mal iktisap edenlerin iktisap ettikleri malları bir beyanname ile bildirmeye mecbur oldukları, 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında da, diğer suretle meydana gelen intikallerde malların hukuken iktisap edildiği tarihi takip eden bir ay içinde veraset ve intikal vergisi beyannamesinin verileceği hükme bağlanmıştır.

Ancak, Vergi Daireleri İşlem Yönergesinin 171 inci maddesinde, diğer suretle meydana gelen ve değerleri toplamı istisna hadlerinin altında kalan ivazsız intikaller için beyanname verilmeyeceği belirtilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, Türkiye Barolar Birliği Sosyal Yardım ve Dayanışma Fonu tarafından tarafınıza ödenen ve Gelir Vergisi Kanunu kapsamına girmediği anlaşılan munzam emeklilik yardımının ivazsız bir intikal olması nedeniyle veraset ve intikal vergisine tabi tutulması gerekmektedir. Dolayısıyla, munzam emeklilik yardımı olarak tarafınıza yapılan her bir ödemenin ayrı bir hukuki iktisap olarak değerlendirilerek, Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (d) bendinde belirlenen istisna haddini aşması halinde ödemenin hukuken iktisap edildiği tarihi takip eden bir ay içinde veraset ve intikal vergisi beyannamesinin tarafınızdan Türkiye Barolar Birliğinin merkezinin bulunduğu yer vergi dairesine verilmesi gerekir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.